

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

IETEIKUMI

P8_TA(2018)0227

Lībija

Eiropas Parlamenta 2018. gada 30. maija ieteikums Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos par Lībiju (2018/2017(INI))

(2020/C 76/24)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju Nr. 2259(2015) un sekojošās rezolūcijas,
- ņemot vērā Lībijas politisko vienošanos,
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra 2017. gada 22. augusta ziņojumu par ANO atbalsta misiju Lībijā,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1973(2011) un visas sekojošās ANO Drošības padomes rezolūcijas par Lībiju, tostarp rezolūciju Nr. 2380(2017),
- ņemot vērā ANO ģenerāļsekretāra ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 2312(2016),
- ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra 2017. gada 14. novembra paziņojumu par migrantu ciešanām Lībijā kā kļedzošs pārmets cilvēces sirdsapziņai,
- ņemot vērā ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja 2018. gada aprīļa ziņojumu “Ļaunprātīga varas izmantošana aiz restēm: patvaļīga un nelikumīga turēšana apcietinājumā Lībijā”,
- ņemot vērā 2014. gada 18. septembra ⁽¹⁾, 2015. gada 15. janvāra ⁽²⁾ un 2016. gada 4. februāra ⁽³⁾ rezolūciju par stāvokli Lībijā,
- ņemot vērā ĀKK un ES Apvienotās parlamentārās asamblejas līdzpriekšsēdētāju 2017. gada 20. decembra deklarāciju par migrantu stāvokli Lībijā,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju,
- ņemot vērā ES vispārējo pieeju migrācijai un mobilitātei,
- ņemot vērā Komisijas un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2017. gada 25. janvāra kopējo paziņojumu “Migrācija Vidusjūras centrālās daļas maršrutā: plūsmu pārvaldība, dzīvību glābšana” (JOIN(2017)0004),
- ņemot vērā 2017. gada 3. februāra Maltas deklarāciju,
- ņemot vērā ES un Āfrikas kopējo stratēģiju un tās rīcības plānu,
- ņemot vērā Āfrikas Savienības un Eiropas Savienības 2017. gada samītā pieņemto kopīgo paziņojumu par migrantu stāvokli Lībijā un augsta līmeņa trīspusējās Āfrikas Savienības, Eiropas Savienības un ANO darba grupas izveidi,

⁽¹⁾ OV C 234, 28.6.2016., 30. lpp.

⁽²⁾ OV C 300, 18.8.2016., 21. lpp.

⁽³⁾ OV C 35, 31.1.2018., 66. lpp.

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- ņemot vērā Padomes 2017. gada 17. jūlija secinājumus par Lībiju,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2017. gada 19. oktobra secinājumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 113. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A8-0159/2018),
- A. tā kā situācija Lībijā ir ļoti nestabila un valsts saskaras ar daudzām sarežģītām savstarpēji saistītām problēmām politiskās stabilitātes, ekonomiskās attīstības un drošības jomā;
 - B. tā kā krīze Lībijā būtiski ietekmē šīs valsts iedzīvotājus un skar arī visu apkārtnējo reģionu un ES un tā kā tāpēc ir izšķiroši svarīgi Lībijas iedzīvotāju, kā arī kaimiņvalstu un Subsahāras Āfrikas un Vidusjūras reģiona interesēs Lībijā nodrošināt politisko stabilitāti, kas ir priekšnoteikums tam, lai šajā valstī uzlabotos ekonomiskā un sociālā situācija;
 - C. tā kā, ņemot vērā Lībijas kaimiņvalstu nestabilo stāvokli, tostarp iespējamās džihādistu nemierus, kas apdraud novājinātās Sāhelas un Sahāras reģiona valstu valdības, īpaši svarīgi ir nodrošināt stabilitāti Lībijas dienvidos;
 - D. tā kā Eiropas Savienībai būtu aktīvāk jāinformē par saviem diplomātiskajiem centieniem un lielo finansiālo ieguldījumu drošības un sociāli ekonomiskās situācijas nostiprināšanā Lībijā;
 - E. tā kā konfliktu Lībijā iespējams atrisināt tikai ar saskaņotu, visaptverošu un iekļaujošu pieeju, iesaistot visus starptautiskā līmeņa dalībniekus un ieinteresētās personas, tostarp dažādu vietējo kopienu pārstāvjus, cilšu vecākos un pilsoniskās sabiedrības aktīvistus, un nodrošinot Lībijas līdzatbildību par miera procesu un iesaistīšanos šajā procesā;
 - F. tā kā Lībijas politiskā vienošanās un ANO rīcības plāns attiecībā uz Lībiju pašlaik ir vienīgais dzīvotspējīgais satvars krīzes atrisināšanai;
 - G. tā kā ES, izmantojot diplomātisku rīcību un konkrētu atbalstu, palīdz Lībijai īstenot politisku pāreju uz stabilu, funkcionējošu valsti un atbalsta ANO vadībā īstenotos starpniecības centienus šajā jomā;
 - H. tā kā ir ļoti būtiski, lai visas dalībvalstis paustu vienotu nostāju, tādējādi pastiprinot ES starpniecības centienus un uzsverot ANO un tās rīcības plāna izšķiroši svarīgo nozīmi; tā kā individuālas dalībvalstu iniciatīvas jebkurā gadījumā ir atzinīgi vērtējamas tikai tad, ja tās tiek īstenotas Eiropas satvarā un ja tās pilnībā atbilst ES ārpolitikai;
 - I. tā kā ir redzami rezultāti ES darbībai migrācijas jomā — ņemot vērā to, ka attiecīgie skaitļi 2017. gada beigās bija samazinājušies par vienu trešdaļu salīdzinājumā ar 2016. gadu un 2018. gada sākumā šie skaitļi bija samazinājušies par 50 % salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laikposmu;
 - J. tā kā Lībija migrantiem — it īpaši migrantiem no Subsahāras Āfrikas —, kas cenšas nokļūt Eiropā, ir svarīgs tranzīta un ceļā došanās punkts; tā kā tūkstošiem migrantu un bēgļu, kas bēg no vardarbības Lībijā, ir zaudējuši dzīvību, mēģinot šķērsot Vidusjūru, lai nokļūtu Eiropā;
 - K. tā kā migranti ir vieni no tiem, kas cieš visvairāk Lībijā pastāvošo drošības problēmu dēļ, jo viņi bieži vien kļūst par nevalstiska līmeņa dalībnieku īstenotas patvaļīgas vardarbības, aizturēšanas un apcietināšanas upuriem un tiek pakļauti izspiešanai, nolaupīšanai šantāžas nolūkam un ekspluatācijai;
 - L. tā kā daudzus migrantus, it īpaši no Subsahāras Āfrikas, Lībijā patvaļīgi ir aizturējušas dažādas bruņotas grupas;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- M. tā kā nopietnas bažas rada Nigēras īstenotā vismaz 132 Sudānas iedzīvotāju — kas tobrīd saņēma palīdzību no UNHCR — piespiedu atgriešana Lībijā;
- N. tā kā joprojām aktuāla ir iekšzemē pārvietoto personu problēma; tā kā šādas personas bieži vien saskaras ar dzīvības apdraudējumu, piemēram, konfliktu zonu un tādu teritoriju šķērsošanu, kurās atrodas sauszemes mīnas un nesprāguši munīcija, un dažādo paramilitāro grupējumu īstenoto vardarbību;
- O. tā kā Lībija ir kļuvusi par cilvēku tirdzniecības tranzītvalsti; tā kā Lībija turpina uzņemt simtiem tūkstošu dažādu tautību migrantu un patvēruma meklētāju, daudzi no kuriem dzīvo traģiskos apstākļos un līdz ar to kļūst par kontrabandistu mērķi; tā kā ir ticis ziņots par iespējamiem verdzības gadījumiem Lībijā;
- P. tā kā vienkāršo Lībijas iedzīvotāju ikdienas dzīvi raksturo aizvien smagāki dzīves apstākļi, ko vēl vairāk pasliktina naudas krīze, ūdens piegādes pārtraukumi, bieži pārtraukumi enerģijas padevē un vispārējais valsts veselības aprūpes sistēmas katastrofālais stāvoklis;
- Q. tā kā Lībijas politiskajam klimatam ir raksturīga dziļa neuzticēšanās starp dažādu reģionu galvenajiem politiskās un militārās jomas dalībniekiem;
- R. tā kā starptautiski atzītā nacionālās saskaņas valdība pašas drošības apsvērumu dēļ arvien vairāk paļaujas uz vairākiem paramilitāriem grupējumiem; tā kā šie grupējumi ir ieguvuši bezprecedenta ietekmi uz valsts institūcijām Tripolē, tādējādi apdraudot ANO mēģinājumus šajā valstī izveidot dzīvotspējīgāku politisko satvaru;
- S. tā kā tādām valstīm kā Turcija, Katara, Ēģipte un Apvienotie Arābu Emirāti ir būtiska ietekme uz dažādām savstarpēji karojošu frakciju grupām;
- T. tā kā Lībijas sabiedrības sociāli kulturālās struktūras pamatā vienmēr ir bijusi dažādo Lībijas kopienu, cilšu vai etnisko grupu vietējā identitāte un tā kā šai identitātei ir būtiska loma sociālajā un politiskajā dinamikā un valsts drošības jautājumos; tā kā Lībijas sabiedrībai ir stipras tradīcijas, saskaņā ar kurām strīdi starp pilsētām, ciltīm un etniskajām kopienām tiek izšķirti neoficiālā ceļā;
- U. tā kā šai valstij pašlaik trūkst skaidra un plaši atzīta tiesiskā regulējuma attiecībā uz vēlēšanu sistēmu; tā kā nav pieņemta konstitūcija un līdz ar to valstij trūkst vēlēšanu noturēšanai nepieciešamā tiesiskā regulējuma; tā kā pašlaik valdošā nesodāmības gaisotne, plaši izplatītā nelikumība, korupcija, bruņoto grupējumu loma un cilšu un reģionālais saspīlējums Lībijā veicina to, ka vēl vairāk mazinās uzticēšanās jau tā vājajām publiskajām un valdības institūcijām;
- V. tā kā Lībijā pastāvīgi vērsas plašumā sodīšana ar nāvi bez tiesas sprieduma, spīdzināšana, patvaļīga aizturēšana un neselektīvi uzbrukumi apdzīvotām vietām un infrastruktūras objektiem, kā arī naida runa un kūdīšana uz vardarbību;
- W. tā kā Lībijas austrumos, kā arī rietumos arvien spēcīgāka un ietekmīgāka kļūst madhalismu atbalstošo salafistu ekstrēmistu grupa; tā kā madhalisti iebilst pret vēlēšanām, vēlas saglabāt status quo, pilnībā noraida jebkādu demokrātijas modeli un ir smagi bruņoti, tādējādi valstī radot reālu turpmāka ekstrēmisma un vardarbības risku;
- X. tā kā krimināljustīcijas sistēmas sabrukums palielina nesodāmību valstī un līdz ar to sašaurina iespējas cietušajiem meklēt aizsardzību, tostarp tiesisko aizsardzību; tā kā vairākos reģionos pat gadījumos, kad pēc nozieguma izdarīšanas ir iesniegts paziņojums policijai, maz ir ticis darīts, lai uzsāktu tūlītēju, pamatīgu, efektīvu, objektīvu un neatkarīgu izmeklēšanu un sauktu pie atbildības likumpārkāpējus; tā kā Lībijā kopš 2011. gada nav ticis notiesāts neviens likumpārkāpējs, kas pieder bruņotam grupējumam;
- Y. tā kā vardarbības ciklu Lībijā pastāvīgi uztur tajā valdošā vispārējā nesodāmība par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem; tā kā, ja vien šī problēma netiks pienācīgi risināta, ilgstošs tiesiskuma trūkums runas par miermīlīgu līdzspastāvēšanu un vardarbīga ekstrēmisma apkarošanu iedzīvotāju acīs padarīs par bezjēdzīgām;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- Z. tā kā ir tikuši nolaupīti desmitiem politisko un cilvēktiesību aktivistu, plašsaziņas līdzekļu speciālistu un citu sabiedrībā pazīstamu cilvēku vai arī viņi ir saņēmuši draudus; tā kā ANO ir saņēmusi paziņojumus par abu pušu īstenotu patvaļīgu aizturēšanu, spīdzināšanu un sliktu izturēšanos;
- AA. tā kā aizvien intensīvāki uzbrukumi tiesu sistēmas locekļiem, vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem, kā arī bēgļiem un migrantiem ir paātrinājuši cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos Lībijas teritorijā; tā kā tiesiskuma neesamība un nesodāmība par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp spīdzināšanu, patvaļīgu aizturēšanu, nonāvēšanu bez tiesas sprieduma un neselektīviem uzbrukumiem civiliedzīvotājiem un infrastruktūras objektiem valstī turpina uzturēt vardarbības ciklu;
- AB. tā kā Lībijas robežu caurlaidība veicina nelikumīgu pārrobežu tirdzniecību; tā kā bruņotu grupējumu izplatīšanās pierobežas apgabalos vēl vairāk ir saasinājusi konfliktu starp konkurējošiem tirgotājiem par pārrobežu resursu kontroli un tiem; tā kā tā dēvētie ārvalstu kaujinieki, kas ierodas šajā valstī, un dažādie noziedzīgie tīkli turpina gūt labumu no nekontrolētās ieroču izplatīšanas;
- AC. tā kā politiskā nedrošība un nestabilitāte ir padarījusi Lībiju par auglīgu augsni ekstrēmistu grupējumu darbībai; tā kā Fezānas reģions ir strukturāli nestabils un vēsturiski ir bijusi vieta, kur notiek bēgļu un migrantu tranzīts uz Eiropu, kā arī tiek veikta naftas, zelta, ieroču, narkotiku un cilvēku tirdzniecības kontrabanda; tā kā kopš pulkveža Kadafi krišanas šis reģions cieš no pieaugošas etniskās un cilšu spriedzes un cīņas par valsts resursu kontroli; tā kā Fezānas stabilizācijai ir būtiska nozīme visas valsts stabilizācijā;
- AD. tā kā Lībijas vietējās pašpārvaldes iestādēm ir būtiska loma konfliktu novēršanā un svarīgu sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā iedzīvotājiem,
- AE. tā kā Dernas pilsēta kopš 2018. gada 7. maija ir bijusi pakļauta arvien pieaugošiem uzbrukumiem no zemes un gaisa, kā arī artilērijas uzbrukumiem; tā kā tika nogalināti daudzi civiliedzīvotāji, tika stingri ierobežota palīdzības un medicīniskās aprūpes pieejamība un humanitārā situācija ir dramatiskā;
- AF. tā kā no 2018. gada 20. līdz 23. maijam misijā uz Lībiju bija devusies oficiāla Parlamenta delegācija;
1. iesaka Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos:
- a) nodrošināt pēc iespējas lielāku atbalstu ANO Lībijas rīcības plānam, ar kuru 2017. gada septembrī iepazīstināja ANO īpašais pārstāvis Ghassan Salamé un kurš paredzēts Lībijas stabilizēšanai un iekļaujoša nacionālā izlīguma procesa norisei, kas ļautu visām Lībijas procesā iesaistītajām pusēm, tostarp visām cilšu vienībām, panākt ilgstošu politisku vienošanos, vienlaikus veidot pienācīgu uzmanību sieviešu un minoritāšu iesaistīšanai; ņemt vērā iekļaujošās apspriešanās rezultātus, ar kuriem ANO DP tika iepazīstināta 2018. gada 21. maijā; stingri nosodīt jebkādus mēģinājumus apdraudēt ANO vadīto miera procesu; turpināt cieši sadarboties ar ANO atbalsta misiju Lībijā (UNSMIL);
- b) pastiprināt diplomātiskos centienus, lai atbalstītu ANO plānu un palīdzētu stiprināt Lībijas valdību tās centienos panākt politisku vienošanos, garantēt drošību un paplašināt tās autoritāti, lai tā aptvertu visu Lībijas teritoriju — ne tikai šauru starptautiski atzītas nacionālās saskaņas valdības kontrolē esošu teritoriju —, jo tas ir nepieciešams priekšnoteikums valsts stabilizācijai, atjaunošanu un izlīguma panākšanu veicinošam iekļaujošam politiskam risinājumam, valsts veidošanai un jebkurai miera uzturēšanas operācijai, kas balstās uz demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesībām; nodrošināt Lībijas līdzatbildību stabilizācijas procesā un turpmākā valsts pārvaldes veida izlemšanā; atbalstīt valstī vietējo mehānismu un kapacitātes nostiprināšanu attiecībā uz starpniecību, strīdu izšķiršanu un uguns pārtraukšanu un sasaistīt tos ar ANO rīcības plānu tādas saskaņotas un integrētas pieejas ietvaros, kas varētu sniegt konkrētus un ilgstošus rezultātus;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- c) atbalstīt t. s. pilsētas domes sanāksmes — kas ANO vadībā notiek vairākās pašvaldībās — kā efektīvu augšupēju saskaņošanas iniciatīvu, kuras mērķis ir veicināt dialogu starp dažādām kopienām, tādējādi reāli veicinot ilgtspējīga un dzīvotspējīga Lībijas krīzes risinājuma rašanu un palīdzot radīt nacionālu pilsoniskās apziņas kultūru;
- d) strādāt pie līdzekļiem, ar kuriem veicināt institucionālo attīstību, patiesas pilsoniskas sabiedrības pakāpenisku izveidi un strauju ekonomikas attīstību, un atteikties no uzpūsta civildienesta, lai sekmētu ilgtspējīgu privātā sektora attīstību, kas ir priekšnoteikumi ilgtermiņa stabilitātes un labklājības nodrošināšanai valstī;
- e) atbalstīt Lībijas centienus izstrādāt jaunu konstitucionālo kārtību, kas ietvertu formulu no naftas gūtās bagātības taisnīgai sadalei, kā arī uzdevumu un pienākumu precīzu sadali starp valsts vēsturiskajiem reģioniem, no vienas puses, un jebkāda veida valsts valdību, no otras puses; atgādināt, ka šāda jauna konstitūcija, kuras izstrādē varētu ņemt vērā grozītās 1963. gada konstitūcijas elementus, palīdzētu organizēt valsts mēroga vēlēšanas, kas nolūkā nodrošināt augstu dalības līmeni, kā arī sabiedrības atbalstu un leģitimitāti būtu jāriko tikai tad, kad būs pieņemta jaunā konstitūcija un pienācīgi izpildīti nepieciešamie nosacījumi;
- f) arī turpmāk par prioritāti noteikt darbu ES institūcijās pie tā, kā labāk risināt visus Lībijas krīzes aspektus, un kādus instrumentus un nozares aptvert — tostarp veltot lielāku uzmanību vietējai attīstībai —, lai noteiktu efektīvu visaptverošu pieeju valstī valdošās situācijas risināšanai, un demonstrēt visu institūciju un dalībvalstu vienotību mērķa un iniciatīvas ziņā, lai nodrošinātu visu iesaistīto dalībnieku veikto pasākumu saskaņotību plašākas reģionālas stratēģijas ietvaros;
- g) pastiprināt savu klātbūtni, pamanāmību un izpratni par valstī valdošās situācijas sarežģītību, no jauna izveidojot ES delegāciju Tripolē un atjaunojot pastāvīgu ES personālu šajā delegācijā;
- h) turpināt uzsvērt, ka Lībijas krīzi nav iespējams atrisināt militārā veidā, un no jauna apstiprināt, ka visām pusēm un bruņotajiem grupējumiem Lībijā ir jāapņemas ievērot Lībijas politiskās vienošanās 42. pantu un starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību principi un atturēties no naidu kurinošas retorikas un vardarbības izmantošanas, jāveic demobilizācija un jāapņemas panākt miermīlīgu konflikta risinājumu, tādējādi novēršot turpmāku kaitējuma nodarīšanu un dzīvību zaudēšanu; uzskata, ka sarunām būtu jākalpo visu Lībijas reģionu drošības spēku apvienošanai, lai veidotu iekļaujošas starptautiski atzītas Lībijas valdības pakļautībā esošu civilo spēku kontrolētu valsts drošības struktūru, kas garantētu pārredzamību un pārskatatbildību un ievērotu Lībijas starptautiskos pienākumus cilvēktiesību jomā, un ka šo sarunu rezultātā būtu jāparaksta protokols, ar kuru visi bruņotie grupējumi apņemas atteikties no spēka un vardarbības pielietošanas saskaņota un visaptveroša atbruņošanās, demobilizācijas un reintegrācijas procesa ietvaros, kura mērķis ir bruņoto grupējumu dalībnieku reintegrācija sabiedrībā un tāda drošības sistēmas reforma, kas tiktu īstenota, vadoties pēc Širātas nediskriminēšanas un pārredzamības principiem; uzskata, ka šāda protokola parakstīšanai vajadzētu dot iespēju īstenot miera līgumu, kas atvieglotu brīvu un godīgu vēlēšanu rīkošanu, un ka tai vajadzētu radīt ekonomiskus un finanšu stimulus un mudināt parakstītājas puses strādāt pie jauno valsts institūciju izveides;
- i) paturēt prātā nepieciešamību izstrādāt īpaši pielāgotas programmas, lai oficiālajās drošības struktūrās reintegrētu paramilitāru grupējumu individuus, nevis to grupas, un tādējādi ierobežotu dalītas lojalitātes iespēju;
- j) atbalstīt ANO centienus, kuru mērķis ir noturēt Lībijā vēlēšanas līdz 2018. gada beigām un tikai tad, kad būs pieņemta jauna konstitūcija; īpaši **atbalstīt** centienus reģistrēt vēletājus, jo pašlaik ir reģistrēti tikai 50 % balsstiesīgo vēletāju; nodrošināt to, ka vienošanās par pārejas noteikumiem tiek pieņemta pirms šīm vēlēšanām, lai atjaunotu uzticēšanos un tādējādi stiprinātu jaunās valdības starptautisko un valsts leģitimitāti; atbalstīt, tostarp ar tehniskiem līdzekļiem, procedūru stabila konstitucionālā satvara izveidei un vēlēšanu procedūru kopumā, Eiropas finanšu atbalstu piesaistot tāda vēlēšanu likuma pieņemšanai, kas pēc iespējas atbilstu Venēcijas komisijas noteiktajiem starptautiskajiem principiem;
- k) izdarīt spiedienu uz tiem, kas traucē politiskās miera sarunas, un efektīvi nodrošināt Lībijai noteiktā ANO ieroču embargo īstenošanu; apsvērt iespēju noteikt jaunas sankcijas pret tiem, kas atbalsta nelikumīgus naftas darījumus;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- l) pastiprināt sadarbību ar visām starptautiskajām organizācijām un citiem dalībniekiem uz vietas, lai stiprinātu starptautiskās darbības saskaņotību un konvergenci; pastiprināt diplomātisko sadarbību ar visiem reģionālajiem dalībniekiem un kaimiņvalstīm, lai nodrošinātu, ka tā veicina pozitīvu krīzes atrisinājumu Lībijā saskaņā ar ANO rīcības plānu, kas ir vienīgais iespējamais satvars šīs krīzes risināšanai; atbalstīt Lībijā notiekošo valsts konferences procesu, lai panāktu vienošanos starp dažādajām Lībijas partijām par turpmākajiem soļiem pārejas procesa pabeigšanai; censties atturēt reģionālos pārstāvju no jebkādas vienpusējas vai daudzpusējas militārās intervences bez tiesiska pamata vai Lībijas valdības politiskas piekrišanas;
- m) atbalstīt likumdevēju, tiesnešu un specializētu prokuroru pakalpojumu izmantošanu Lībijā, kuri var palīdzēt pārskatīt Lībijas terorisma apkarošanas tiesību aktus, un nodrošināt, ka viņu rīcībā ir viss nepieciešamais, lai atbilstoši tiesiskuma principam vadītu terorisma apkarošanas lietu izskatīšanu un piedalītos šādās izskatīšanās;
- n) veikt pārdomas par Lībijas krīzi plašākā — reģionālā un visas Āfrikas — kontekstā, paturot prātā to, ka Lībijai ir ļoti liela nozīme Ziemeļāfrikas, Sāhelas un Vidusjūras reģiona stabilitātes nodrošināšanā; veicināt un atvieglot Lībijas sadarbību ar tās Sāhelas kaimiņvalstīm; šo pārdomu ietvaros izvērtēt Lībijā valdošās situācijas ietekmi uz izmaiņām notikumu gaitā un problēmām, ar ko saskaras ES; izstrādāt visaptverošu politiku attiecībā uz Lībiju, kurā būtu ņemta vērā reģionālā un visas Āfrikas perspektīva, kas aptvertu plašākas attīstības, drošības un migrācijas politikas un cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību, terorisma apkarošanu un cīņu pret vardzību un ekspluatāciju; nodrošināt, ka šīs politikas īstenošanai tiek paredzēts atbilstošs un pietiekams finansējums, lai gūtu konkrētus rezultātus, tostarp nākamajā daudzgadu finanšu shēmā; turpināt un, ja iespējams, pastiprināt sadarbību starp NATO operāciju “*Sea Guardian*” un EUNAVFOR MED operāciju “*Sophia*”;
- o) nodrošināt pastāvīgu un aktīvu iesaisti terorisma un cilvēku tirdzniecības apkarošanā, izmantojot ne tikai izlūkošanas integrāciju, finansiālo sadarbību un taktisko atbalstu, bet arī tādas sociālās un izglītības programmas veselības aprūpes un izglītības jomā, ar kurām tiek atbalstīta sociālās jomas dalībnieku un svarīgāko viedokļu veidotāju apmācība un iesaistīšana, lai apkarotu vardarbīgu ekstrēmismu un izplatītu līdzaspastāvēšanas un miermīlīgas sadarbības vēsti;
- p) paturēt prātā to, ka, lai gan *Da'esh/IS* Lībijā varētu būt būtiski novājināta, valstī vēršas plašumā jauni ekstrēmisma veidi, piemēram, madhalistu pārstāvētais ekstrēmisms; atgādināt, ka visefektīvākā atbildes reakcija uz radikālo kaujinieku klātbūtni valstī galu galā ir tādu iekļaujošu iekšzemes institūciju izveide, kuras var uzturēt tiesiskumu, nodrošināt sabiedriskos pakalpojumus un vietējā līmeņa drošību un efektīvi cīnīties pret grupējumiem, kas apdraud valsts un visa reģiona stabilitāti;
- q) saskaņā ar 2017. gada 25. jūlija Parīzes deklarāciju nodrošināt, ka ES līdzekļi tiek efektīvi izmantoti, lai garantētu koordinētu valdību rīcību publiskās infrastruktūras atjaunošanā ar ES stabilizācijas mehānismu palīdzību; prioritāti piešķirt tādu projektu un iniciatīvu finansēšanai, ar kuriem tiek atbalstīti dalībnieki, kas veicina pārskatatbildību un demokrātiskas pārmaiņas, un kuri sekmē vietējā līmenī balstītu dialogu un konfliktu risināšanas mehānismus, šajā procesā iesaistot sievietes un strādājot ar jauniešiem, lai nepieļautu viņu iesaistīšanos noziedzīgās darbībās, tādās kā iestāšanās paramilitāros grupējumos, kas iesaistīti kontrabandā un nelikumīgā tirdzniecībā; turpināt pilsoniskās sabiedrības, it īpaši cilvēktiesību aizstāvju, stiprināšanu un atbalstīt politisko procesu, drošību un starpniecības darbības, it īpaši izmantojot Eiropas kaimiņattiecību instrumentu (EKI) un Stabilitātes un miera veicināšanas instrumentu (*ICSP*); veicināt pārstāvošās pārvaldības īstenošanu vietējā un valsts līmenī, lai labāk reaģētu uz problēmām, kas saistītas ar izlīgumu, stabilizāciju un drošības atjaunošanu; nodrošināt, ka līdzekļi no ES Ārkārtas trasta fonda tiek piešķirti tikai tad, ja tiek ievēroti sākotnējie šādas piešķiršanas mērķi un ja tiek veikta pamatīga vietējo iestāžu un saņēmēju analīze un tai sekojoša izvērtēšana;
- r) atbalstīt vietējās pašpārvaldes iestādes svarīgu pakalpojumu sniegšanā un vietējās pārvaldes sistēmas veidošanā; nodrošināt iedzīvotājiem pamata dzīves līmeni, paturot prātā to, ka labākai izpratnei par vietējo politisko un ekonomisko sistēmu ir izšķiroši svarīga nozīme izlīguma procesa nepieciešamības skaidrošanā iedzīvotājiem un nelikumīgas tirdzniecības apkarošanā; nodrošināt to, ka ES līdzekļi tiek efektīvi izmantoti projektos, kas palīdz Lībijas iedzīvotājiem un pilsoniskajai sabiedrībai; veicināt saziņu starp pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vietējās pašpārvaldes iestādēm;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- s) atbalstīt iniciatīvas, tādas kā Mīsrātas-Tāvurgas Samierināšanas komitejas sekmētā iniciatīva, kuras ietvaros šīs pilsētas, pamatojoties uz mierīgas līdzāspastāvēšanas doktrīnu, panāca vienošanos, tādējādi pārvietotajiem Tāvurgas iedzīvotājiem dodot iespēju atgriezties savā pilsētā;
- t) vēl vairāk mudināt Lībijas institūcijas efektīvāk un pārredzamāk strādāt pie visu Lībijas iedzīvotāju dzīves apstākļu uzlabošanas, cita starpā atjaunojot prioritāru sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu un sabiedrisko infrastruktūru, stiprināt valsts ekonomikas pārvaldību, atrisināt likviditātes krīzi un īstenot nepieciešamās starptautisko finanšu institūciju pieprasītās finanšu un ekonomikas reformas, lai veicinātu ekonomikas atlabšanu un stabilizāciju; palīdzēt Lībijai izveidot uz tirgu balstītu ekonomiku, kas spētu sniegt labumu visiem šīs valsts iedzīvotājiem; mudināt Lībijas iestādes nodrošināt, ka no dabas resursiem gūtie ieņēmumi un izrietošie labumi tiek izmantoti visu iedzīvotāju labā, tostarp vietējā līmenī; aicināt Lībijas iestādes pēc iespējas ātrāk apņemt ievērot augstus pārredzamības standartus iekšzemes ieguves rūpniecības nozarē un it īpaši leguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvas (EITI) prasības; palīdzēt Lībijas iestādēm apkarot jebkādas nelikumīgas darbības, kas kavē valsts ekonomikas attīstību, kā tika norādīts starpposma ziņojumā, kuru nesēn sagatavoja ekspertu grupa, kas izveidota saskaņā ar rezolūciju Nr. 1973(2011) par Lībiju;
- u) turpināt apņēmīgi nosodīt cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus un pastiprināt centienus sniegt humāno palīdzību iedzīvotājiem, kuriem tā ir nepieciešama, visās valsts daļās, it īpaši veselības aprūpes un energoiekārtu jomā; palielināt humānās un finanšu palīdzības efektivitāti un pastiprināt atbalstu humānās palīdzības organizācijām uz vietas, kā arī sadarbību ar tām; nosodīt daudzos aizvien pieaugošos mēģinājumus ierobežot pilsoniskās sabiedrības rīcības brīvību, it īpaši izmantojot represīvu tiesisko regulējumu un uzbrukumus cilvēktiesību aizstāvjiem un tiesu sistēmai; aicina Āfrikas Savienību, ANO un ES turpināt strādāt kopā un veikt stingrus pasākumus, lai nekavējoties izbeigtu šos cilvēktiesību pārkāpumus; stiprināt pilsonisko sabiedrību un atbalstīt vietējo plašsaziņas līdzekļu attīstību un neatkarību;
- v) paātrināt centienus attiecībā uz ES finansēto UNHCR ārkārtas evakuācijas mehānismu, kas ir devis iespēju no Lībijas evakuēt aptuveni 1 000 vismazāk aizsargāto bēgļu, kuriem bija nepieciešama aizsardzība; mudina partnerus Lībijā palielināt to tautību skaitu, ar kurām Lībijā pašlaik ļauj UNHCR strādāt;
- w) risināt jautājumu par neatbilstīgas migrācijas plūsmām caur Lībiju un no tās, paturot prātā nepieciešamību pēc ilgtermiņa efektīviem un dzīvotspējīgiem risinājumiem, ar kuriem būtu jānovērš migrācijas pamatcēloņi izcelsmes un tranzīta valstīs Āfrikā un jānosaka tiesiskais pamats starptautiskiem migrācijas procesiem, kas pašlaik balstās tikai uz pārmitināšanu ar ārkārtas tranzīta mehānisma palīdzību vai uz tiešu pārmitināšanu; īpašu uzmanību veltīt ES centieniem aizsargāt migrantu Lībijā; palīdzēt Lībijas iestādēm nodrošināt iekšzemē pārvietotu personu atgriešanos mājās un atbalstīt vietējās kopienas šo sarežģīto uzdevumu risināšanā, vienlaikus nodrošinot to, ka iekšzemē pārvietotu personu atgriešanās nav tikai naudas kompensācija, no kuras labumu gūst dažādie paramilitārie grupējumi, apmaiņā pret atgriešanās tiesībām; brīdināt starptautisko sabiedrību par nepieciešamību veikt pasākumus, lai risinātu attīstības, cilvēktiesību un drošības problēmas Lībijā un Sāhelas un Sahāras reģionā, tostarp rast līdzekļus, ar kuru palīdzību apkarot cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu; nodrošināt to, ka cilvēku kontrabandas un tirdzniecības apkarošanas pasākumi nekavē pārvietošanās brīvību reģiona ekonomiskās attīstības nolūkā;
- x) pastiprināt ES, Āfrikas Savienības un ANO īstenotos kopīgos centienus uzlabot migrantu un bēgļu aizsardzību Lībijā, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām personām; rūpīgi un nekavējoties izmeklēt ziņojumus par iespējamiem kriminālo grupējumu veiktiem pārkāpumiem un necilvēcīgu izturēšanos pret migrantiem un bēgļiem Lībijā, kā arī ziņojumus par iespējamiem verdzības gadījumiem; izstrādāt iniciatīvas, lai novērstu šādu incidentu atkārtošanos; uzlabot aizturēšanas centros turēto bēgļu un migrantu dzīves apstākļus un mudināt Lībijas iestādes pēc iespējas drīzāk slēgt šādus centrus gadījumos, kad tiek konstatēts, ka tie neatbilst starptautiskiem standartiem; turpināt un pastiprināt atbalstītas brīvprātīgas atgriešanās un pārmitināšanas centienus, kas tiek īstenoti sadarbībā ar ANO un Āfrikas Savienību, šajā sakarā uzsverot, ka ir svarīgi, lai Lībijā atceltu izceļošanas vīzu prasību; mudināt Lībijas iestādes pārtraukt patvaļīgu aizturēšanu un nepieļaut neaizsargātu personu, it īpaši bērnu, aizturēšanu; nodrošināt, ka izturēšanās pret migrantiem atbilst starptautiskiem cilvēktiesību standartiem, un piešķirt šim nolūkam nepieciešamo finansējumu no ES budžeta; aicināt Lībiju parakstīt un ratificēt 1951. gada Ženēvas Konvenciju par bēgļu statusu un tās 1967. gadā protokolus; nodrošināt, ka gan ES Robežu palīdzības misijā (EUBAM) Lībijā, gan EUNAVFOR MED operācijā "Sophia", gan Frontex operācijā "Themis" uzmanība tiek veltīta tam, kā izjaukt nelikumīgas darbības, tostarp migrantu kontrabandu, cilvēku tirdzniecību un terorismu Vidusjūras reģiona centrālajā daļā; nodrošināt, ka EUBAM saskaņā ar tās pilnvarojumu arī turpmāk aktīvi sadarbojas ar Lībijas iestādēm un palīdz tām prioritārās jomās, kas saistītas ar robežu pārvaldību, tiesībaizsardzību un plašāku krimināljustīcijas sistēmu;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- y) turpināt pastiprināt centienus apkarot jebkāda veida cilvēku kontrabandu un cilvēku tirdzniecību, tos ievadot Lībijā, izvedot no tās vai veicot šādas darbības pie Lībijas krastiem, jo tās apdraud Lībijas stabilizācijas procesu un pakļauj briesmām vairāku tūkstošu cilvēku dzīvību; šajā sakarā nodrošināt nepārtrauktu ES ieguldījumu šo problēmu risināšanā, palīdzot partneriem Lībijā veidot jau sen nepieciešamo spēju nodrošināt savu sauszemes un jūras robežu aizsardzību un palīdzot Lībijas iestādēm ieviest visaptverošu robežu pārvaldības stratēģiju;
- z) atbalstīt ilgtspējīga risinājuma rašanu attiecībā uz vairāk nekā 180 000 iekšzemē pārvietotajām personām Lībijā — no kurām 40 000 saskaņā ar aplēsēm ir bijušie Tāvurgas iedzīvotāji —, nodrošinot viņu pārmitināšanu vai atvieglot viņām drošu atgriešanos mājās un šajā nolūkā palielinot atbalstu UNHCR un Starptautiskajai Migrācijas organizācijai;
- aa) risināt problēmu, kas saistīta ar to, ka starptautiski krimināli grupējumi un teroristu grupējumi sāk veikt otram grupējumam raksturīgās darbības, un šajā nolūkā veikt pamatīgu izmeklēšanu, it īpaši par cilvēku tirdzniecību un seksuālo vardarbību konfliktu laikā;
- ab) atbalstīt sadarbību ar Lībijas krasta apsardzi, kas laikposmā no 2017. gada janvāra līdz oktobra beigām deva iespēju Lībijas teritoriālajos ūdeņos izglābt gandrīz 19 000 migrantu; palīdzēt Lībijas iestādēm oficiālā paziņošanā par savu meklēšanas un glābšanas zonu, ieviest skaidras standarta operatīvās procedūras izkāpšanai krastā un Lībijas krasta apsardzei nodrošināt funkcionējošu uzraudzības sistēmu, lai izveidotu skaidru un pārredzamu visu Lībijā krastā izcēlušos personu reģistru un tādējādi nodrošinātu, ka tās tiek pienācīgi aprūpētas saskaņā ar starptautiskajiem humanitārajiem standartiem; pastiprināt sadarbību ar Lībijas iestādēm, lai paātrinātu sagatavošanās darbus pie jūras glābšanas koordinācijas centra izveides Lībijā nolūkā palielināt to meklēšanas un glābšanas kapacitāti; nodrošināt, ka turpinās specializētā apmācība, ko IOM un UNHCR sniedz Lībijas krasta apsardzei starptautiskās aizsardzības, bēgļu tiesību un cilvēktiesību jomā;
- ac) palielināt Lībijas iedzīvotājiem sniegto civilo un humāno palīdzību, lai atvieglotu viņu nožēlojamo stāvokli un apmierinātu Lībijas konfliktā vissmagāk cietušo cilvēku steidzamākās vajadzības, it īpaši visvairāk skartajās teritorijās, un būt gataviem reaģēt uz jebkādu situācijas pasliktināšanos; mudina ES atbalstīt to pilsoniskās sabiedrības organizāciju, it īpaši sieviešu grupu, iespēju palielināšanu, kuras cenšas rast nevardarbīgus risinājumus valstī valdošajai daudzpusīgajai krīzei;
- ad) darīt pieejamus visus finanšu un cilvēkresursus, kas nepieciešami, lai palīdzētu bēgļiem, un sniegt atbilstošu humāno palīdzību pārvietotajām personām nolūkā risināt humanitāro krīzi Lībijā, kuras dēļ no valsts bijuši spiesti bēgt tūkstošiem cilvēku;
- ae) pastiprināt starptautiskos centienus izjaukt migrantu kontrabandas un cilvēku tirdzniecības tīklus, apkarot šos noziegumus un saukt pie atbildības to pastrādātājus; turpināt un intensificēt EUNAVFOR MED operācijas “Sophia” darbu, lai iznīcinātu cilvēku tirgotāju un kontrabandistu darbības modeli, palielināt Lībijas krasta apsardzes kapacitāti un atbalstīt ANO Drošības padomes rezolūciju par ieroču embargo un nelikumīgas naftas tirdzniecību īstenošanu; turpināt sniegt atbalstu Lībijai, izmantojot KDAP civilās jomas misijas; palielināt briesmās nokļuvušo cilvēku meklēšanas un glābšanas kapacitāti, kā arī visu valstu kapacitāti, kas tām būtu jāizmanto šajā sakarā, un atzīt atbalstu, ko privātā sektora dalībnieki un NVO sniedz glābšanas operāciju veikšanā jūrā un uz sauszemes, paturot prātā spēkā esošo tiesisko regulējumu un drošības apsvērumus;
- af) no jauna apstiprināt pilnīgu atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) mandātam attiecībā uz Lībijā notiekošajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, atgādinot, ka starptautiskiem pārskatatbildības mehānismiem, tādiem kā SKT un universālā jurisdikcija, ir būtiska loma miera plāna īstenošanā tādā satvarā, kas paredz pasākumus, kuri jāveic, lai Lībijā nodrošinātu pārskatatbildību un cilvēktiesību ievērošanu; atbalstīt SKT tās centienos saukt pie atbildības nežēlīgu noziegumu pastrādātājus; atbalstīt ANO īpašā sūtņa Lībijā 2017. gada novembrī pausto aicinājumu starptautiskajai sabiedrībai palīdzēt Lībijai apkarot nesodāmību par kara noziegumiem un apsvērt iespēju izveidot kopīgus tribunālus; aicināt ES un tās dalībvalstis atbalstīt starptautisku mehānismu izmantošanu valsts tiesu sistēmas nodrošināšanā ar visiem līdzekļiem, kas nepieciešami iepriekš un pašlaik izdarīto smago pārkāpumu izmeklēšanas sākšanai, un atbalstīt nākamās legītimas Lībijas iestādes šī uzdevuma pastāvīgā veikšanā; ņemt vērā to, ka taisnīga tiesa nodrošinātu taisnīgumu visiem, kas cietuši Lībijas teritorijā izdarītos cilvēktiesību pārkāpumos, un ka šāda taisnīguma nodrošināšana bruģētu ceļu uz ilgtspējīgu izlīgumu un mieru;

Ceturtdiena, 2018. gada 31. maija

- ag) paust bažas par aizvien pieaugošo *Da'esh* un citu teroristu grupu klātbūtni Lībijā, kas destabilizē valsti un apdraud tās kaimiņvalstis, kā arī ES;
 - ah) aicināt īpaši Lībijas iestādes un paramilitāros grupējumus nodrošināt ārēju piekļuvi izmitināšanas centriem, it īpaši tiem, kas paredzēti migrantiem;
 - ai) noskaidrot situāciju attiecībā uz akciju dividenžu, no obligācijām gūto ienākumu un procentu maksājumiem par Eiropas Savienībā iesaldētajiem Lībijas Investīciju iestādes aktīviem; sniegt detalizētu ziņojumu par kopējo procentu maksājumu summu, kas saņemta par M. Kadafi aktīviem kopš to iesaldēšanas 2011. gadā, un šos procentu maksājumus saņēmušo fizisko un juridisko personu sarakstu; prioritārā kārtā risināt problēmas, kas saistītas ar iespējamās nepilnībām ar šo jautājumu saistītajā ES sankciju režīmā;
 - aj) aktīvi atbalstīt projektus, kas paredzēti Fezānas reģiona ekonomiskās attīstības un legālās ekonomikas attīstības veicināšanai, šajā nolūkā cieši sadarbojoties ar dažādajām municipalitātēm — it īpaši tām, kuras atrodas pie migrācijas ceļiem —, lai apkarotu noziedzīgo tīklu nelikumīgās darbības un teroristu grupējumu vardarbīgo ekstrēmismu, izveidojot alternatīvus ienākumu avotus, it īpaši jauniešiem;
 - ak) turpināt Lībijai noteikto ieroču eksporta embargo, tādējādi apturot to nonākšanu ekstrēmistu un bruņotu grupējumu rokās, jo tā vēl vairāk palielina nedrošību un nestabilitāti visā Lībijas teritorijā;
 - al) veikt steidzamus diplomātiskus pasākumus, lai aizsargātu civiliedzīvotājus un rastu risinājumu humanitārajai situācijai Dernā;
2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās drošības politikas jautājumos un informēšanas nolūkā Lībijas nacionālās saskaņas valdībai.
-